

**ВОЛИНСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ**

Київський майдан, 9, м. Луцьк, 43027, тел /факс. (0332) 740132, e-mail: eco@voleco.voladm.gov.ua,
код ЄДРПОУ 38740786

№ _____

на № 171 від 14.05.2007

Міністерство захисту довкілля
та природних ресурсів України

Матеріал для розміщення
на веб-порталі

На виконання наказу Міністерства охорони навколошнього природного середовища України від 14.05.2005 № 171 «Щодо забезпечення автоматизованого інформування населення з питань, що стосуються довкілля», надсилаємо дані про стан навколошнього природного середовища у Волинській області за 2021 рік.

Земельні ресурси та ґрунти

Спостереження за станом ґрунтів у Волинській області здійснюють Державна екологічна інспекція у Волинській області, Волинська філія державної установи «Інститут охорони ґрунтів України», ДУ «Волинський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України».

За даними Волинської філії ДУ «Інститут охорони ґрунтів України», дослідження поверхневих вод сільськогосподарського призначення протягом 2021 року не проводились.

Протягом 2021 року на території області щільність забруднення земель сільськогосподарського призначення радіонуклідами ^{137}Cs знаходиться в межах до 1 Кі/км², вміст ^{90}Sr знаходиться в межах до 0,02 Кі/км². Вміст та активність техногенних радіонуклідів ^{137}Cs та ^{90}Sr , враховуючи контрольні рівні для ґрунтів – до 1 Кі/км².

На території Луцького району забруднення ^{137}Cs та ^{90}Sr виявлено на площі 12 321 тис. га, Локачинського – 11 676 тис. га, Рожищенського – 14 217 тис. га.

В порівнянні з результатами обстеження попередніх років слід зауважити,

Сертифікат [58E2D9E7F900307B04000000A083320076469700](#)
Підписувач Кухарик Валентин Іванович
Дійсний з 19.07.2021 0:00:00 по 18.07.2023 23:59:59

УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

№ 113/1.14/2-22 від 20.01.2022

№2393/6/22 від 20.01.2022

Зменшення площ із підвищеним вмістом радіонуклідів відбулося за рахунок природного розпаду ізотопів та вжитих заходів контролю на сільськогосподарських угідях.

Техногенне забруднення земель пестицидами, важкими металами, а також інші фактори призводять до погіршення якості ґрунтів та їх агроекологічного стану.

При проведенні контролю за вмістом залишків пестицидів в ґрунтах сільськогосподарського призначення першочергова увага приділяється персистентним пестицидам, які здатні накопичуватися в ґрунтах у досить великих кількостях і зберігатися в них протягом довгого часу. До таких пестицидів відносяться хлорорганічні пестициди та різні сполуки важких металів.

На території області протягом 2021 року відібрано 206 зразків ґрунту на вміст забруднення земель сільськогосподарського призначення залишковими кількостями стійких хлорорганічних пестицидів (ДДТ, ГХЦГ і 2,4-Д), які є основними забруднювачами ґрунтів Волині.

Аналізуючи вміст залишкових ДДТ (суми метаболітів) слід відмітити, що із 45 проаналізованих проб перевищень ГДК не виявлено. Максимальний вміст становив 0,007 мг/кг при гранично допустимій нормі 0,1 мг/кг.

По препарату ДДТ зберігається загальна тенденція до зниження рівня забрудненості ґрунтів і зменшення кількості перевищень гранично допустимих норм.

По ГХЦГ (сума ізомерів) із 25 проаналізованих проб перевищень гранично допустимих концентрацій також не виявлено. Максимальний вміст ГХЦГ – 0,003 мг/кг при ГДК 0,1 мг/кг.

Аналіз залишкових кількостей пестицидів в ґрунтах Волинської області показав, що по препарату ГХЦГ за останні роки різких змін у виявленні ізомерів не помічено.

Забруднення зразків препаратом 2,4-Д (амінна сіль) протягом 2021 року не встановлено. Вміст препарату 2,4-Д (амінна сіль) в ґрунтах за останні роки різко знизився, що пов'язано з обстеженням в попередніх роках малозабруднених районів поліської і перехідної зон.

Існують досить багато джерел, які забруднюють довкілля (видобування корисних копалин, внесення мінеральних добрив та пестицидів, звалища відходів, склади, пожежі тощо).

До забруднювачів ґрунтів належать мінеральні добрива і хімічні меліоранти, недоліком яких є наявність в них баластних речовин, у тому числі токсичних елементів і сполук.

Важливою особливістю важких металів, що присутні у ґрунтах, є інерційність змін - за умови відсутності нового забруднення зменшення концентрацій відбувається дуже повільно. Це означає, що забруднені ділянки залишатимуться такими протягом десятків років. Як правило, значна забрудненість ґрунтів спостерігається в межах промислових зон, а також звалищ побутового сміття.

Основними забруднювачами ґрунтів у місті є свинець, ртуть, мідь, цинк. Особливу екологічну небезпеку становить ненормоване застосування хімічних меліорантів і відходів промисловості.

Визначення вмісту важких металів у ґрунті, як і залишкових кількостей пестицидів, в 2021 році проводився з метою дослідження якісного стану ґрунтів Волинської області, ведення інформаційного банку даних стану ґрунтів області, а також здійснення комплексної оцінки впливу міграційних процесів в системі «ґрунт-рослина» на продуктивність і якість сільськогосподарської продукції.

Протягом 2021 року відібрано та проаналізовано 636 зразків ґрунту на вміст важких металів при чому значних перевищень вмісту важких металів не виявлено.

По Cd (кадмій) із 636 проаналізованих проб слабкий ступінь забруднення виявлено в 437. Максимальний вміст Cd – 0,55 мг/кг при ГДК 0,7 мг/кг.

По Pb (свинець) із 636 проаналізованих проб середній та помірний ступінь забруднення виявлено в 484. Максимальний вміст Pb – 4,3 мг/кг при ГДК 6 мг/кг.

По Hg (ртуть) із 180 проаналізованих проб перевищень гранично допустимих концентрацій не виявлено. Максимальний вміст – 0,55 мг/кг при ГДК 0,7 мг/кг.

Обстежені площи ґрунтів за рівнем забруднення рухомими сполуками Mn, Zn та Cu знаходяться в межах фону.

За даними Державної екологічної інспекції у Волинській області протягом 2021 року перевірено 12 об'єктів, відібрано 43 проби, проаналізовано 40 проб по 6 показниках, виконано визначень 175 на земельній ділянці площею 114825 м².

Зразки відбиралися на території ПОСП «Русь», с. Бубнів Локачинської селищної ради, с. Зелена Ковельської територіальної громади, поля фільтрації «Володимир-Волинської аграрної компанії», «ПАТ Володимир-Волинська птахофабрика», військового полігону № 14 Оваднівської сільської ради, Боратинської сільської ради с. Гірка Полонка.

На 7 об'єктах встановлено перевищення ГДК. У відібраних пробах важкі метали не визначалися.

Начальник

Валентин КУХАРИК

Сергій Передон 778169